ANUL VII. No. 1978. EDITIA A TREIA DUMINICA 18 SEPTEMBRE 1894.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNI
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureşti* LA CASA ADMINISTRAŢIEÏ
DIN *Judeţe* ŞI *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEÏ; ÎN STREINĂTATE 50 LEÏ
ŞASE LUNÏ .. 15 » » » 25 »
TREÏ LUNÏ .. 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereştĭ Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureştĭ şi judeţe* SE PRIMESC *numaĭ la Administraţie*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAŢIEIŞ *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURÏ LA PAG. IV . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEÏ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA *kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain*

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

CINE-Ï DE VINĂ?

Scandalurile întîmplate Mercurĭ noaptea aŭ readus în discuţie chestiunea libertăţeĭ manifestaţiunilor.

De la început şi fără nicĭ o discuţie, sîntem partizanĭ aĭ libertăţeĭ celeĭ maĭ desăvîrşite, atuncĭ cînd e vorba de nişte manifestaţiĭ pacînice. Şi ni se pare că în privinţa asta noĭ sîntem la largul nostru să vorbim, de vreme ce în toate ocaziile am avut aceeaşĭ părere.

Partidele politice, liberaliĭ ca şi conservatoriĭ, aŭ îmbrăţişat rînd pe rînd, după cum le convenea la un moment dat, cînd libertatea pînă la licenţă, cînd interzicerea cea maĭ brutală a manifestaţiilor celor maĭ liniştite. Şi uniĭ şi alţiĭ aŭ eşit în stradă ca să huiduiască pe cîte cine-va, şi uniĭ şi alţiĭ aŭ scos armata pe strade, ca să terorizeze pe manifestanţĭ.

Să nu uităm faptele petrecute chiar în anul acesta:

Liberaliĭ se întruneaŭ la Dacia şi se răspîndise sgomotul, că, după întrunire, aŭ de gînd să iasă cu toţiĭ pe uliţĭ, ca să arate că «ţara s'a săturat de regimul Reacţiuneĭ». Eĭ bine, pentru atîta lucru, guvernul conservator a pus în mişcare toată garnizona, a 'mpănat stradele cu soldaţĭ, a oprit trecerea grupelor de cetăţenĭ, a făcut şarje.

De ce? Pentru că conservatoriĭ sînt adoratoriĭ ordineĭ? Pentru că aşa scrie la Constituţie?

Nicĭ de cum. Cea maĭ puternică dovadă că nu-ĭ aşa, este, că aceiaşĭ conservatorĭ n'aŭ venit la putere decît în urma unor colosale scandalurĭ de stradă, pe care eĭ le glorifică şi astă-zĭ sub numele de «zilele memorabile de 14 şi 15 Martie 1888».

Maĭ mult decît atîta. Fiind chiar la putere, conservatoriĭ aŭ îngăduit nu numaĭ nişte manifestaţiĭ inofensive, dar chiar nişte vandalisme celebre, săvîrşite la miezul nopţeĭ, sub ocrotirea amabilă a poliţieĭ...

Să bine-voiască decĭ presa conservatoare să nu maĭ facă apel la spiritul Constituţiuneĭ. E vorba pur şi simplu de a se tolera scandalurile care vin la socoteală guvernuluĭ şi de a se interzice manifestaţiile care nu-ĭ convin.

Ce vroiaŭ să facă studenţiĭ Mercurĭ noapte? Eĭ se duceaŭ pe bulevard să depue în linişte o coroană pe statua luĭ Mihaiŭ-Viteazu.

Eĭ, şi? Eră oare vorba aci de turburărĭ, de manifestaţiĭ ostile cuĭ-va? Cine putea să fie jignit prin faptul, că Domnitorul de bronz avea să primească un omagiŭ?

Nimenĭ, absolut nimenĭ. Noĭ înţelegem, că unuĭ guvern nu-ĭ pot plăcea nişte manifestaţiĭ în potriva uneĭ puterĭ străine; înţelegem chiar, că este o mare lipsă de tact politic din partea unuĭ partid de guvernămînt, ca să 'mpingă la asemenea demonstraţiĭ, care mîine îl vor afecta pe el. Aceea ce nu înţelegem însă, şi nu vom înţelege nicĭ-odată, este, că se confundă o manifestaţie la statua luĭ Mihaiŭ cu o manifestaţie în potriva legaţieĭ ungureştĭ, de pildă. Una este exprimarea aproape platonică a unuĭ sentiment, — şi nimenĭ nu poate împiedică această expresiune fără nicĭ o consecinţă vătămătoare, — cea-l-altă ar avea în adevăr urmărĭ grave şi nicĭ un guvern din lume n'ar putea-o tolera pe cît timp el n'a rupt relaţiunile cu puterea aceea.

Cînd ştim decĭ în ce condiţiunĭ se făcea manifestaţia studenţilor, care era maĭ la urmă o sărbătoare, iar nu o declaraţie de războiŭ, — trebuĭe să constatăm că guvernul a săvîrşit o greşală maĭ mult, o greşală prin care şĭ-a arătat şi slăbiciunea.

Gazetele oficioase ne spun, că aŭ fost amestecaţĭ nişte «agenţĭ colectivişti», carĭ aŭ căutat să pescuiască în apă turbure.

Dar oare, dacă guvernul ar fi lăsat liberă manifestaţia, dacă adică guvernul n'ar fi turburat el apa, — ar fi putut oare cine-va să pescuiască... în apă turbure?

Anton Bacalbaşa.

ORDINUL POLIŢIEI

Liberaliĭ din Bucureştĭ, vroind să ţie o întrunire pentru a protesta în potriva barbariilor la carĭ aŭ fost supuşĭ manifestanţiĭ din noaptea de Miercurĭ, — n'aŭ putut găsi nicĭ o sală. La Dacia, la Orfeŭ, pretutindenĭ antreprenoriĭ le-aŭ dat nişte pretexte ridicule, în dosul cărora se vede mîna poliţieĭ.

Fără îndoĭală, guvernul vrea să arate... că e tare. Conservatoriĭ, carĭ aŭ ţipat atîta în alte dăţĭ în potriva interziceriĭ sălilor de întrunire, se dedaŭ astă-zĭ la aceeaşĭ operaţie poliţienească.

Oare n'aŭ să se convingă odată partidele noastre politice, să-şĭ zidească sălĭ ale lor?

SITUAŢIA IN BULGARIA

Dimisiile miniştrilor liberali.-Triumful rusofililor.-Ce zice D. Zankov.-Chestia împăcăriĭ cu Rusia.

Deşi a trecut deja aproape o săptămînă de la alegerile pentru Sobrania bulgară, nicĭ depeşile Agenţieĭ *Havas* şi nicĭ chiar ştirile ziarelor străine nu ne ştiŭ spune încă aproape nimic pozitiv despre rezultatul şi prin urmare despre însemnătatea acestor alegerĭ.

Cu toate aceste sînt unele indiciĭ după carĭ s'ar putea stabili cu oare-care probabilitate situaţia nouă ce aŭ creat Bulgarieĭ alegerile acestea,

Miniştri demisionaţi

Cel dintîiŭ din aceste indiciĭ este demisiunea din minister a miniştrilor Toncev şi Radoslavov.

Aceştĭ doĭ miniştri, carĭ se află în capul unuĭ partid format în mare parte din rămăşiţele partiduluĭ D-luĭ Stambulov, şi-aŭ motivat demisiunea pe faptul, că colegiĭ lor rusofilĭ din minister aŭ întrebuinţat agitaţiĭ anticonstituţionale, pentru a asigura triumful unor elemente duşmane actualeĭ stărĭ de lucrurĭ din Bulgaria.

Primul ministru, D. Stoilov şi-a dat toate silinţele pentru a împiedica ruptura aceasta, şi a şi reuşit a îndupleca pe unul din miniştriĭ demisionaţĭ, pe D. Radoslavov, să-şĭ retragă demisiunea *de o camdată* cel puţin, pînă la clarificarea situaţieĭ.

Clarificarea situaţiei

Informaţiile oficioase din Sofia numără pe ceĭ maĭ mulţĭ dintre ceĭ aleşĭ, între *partizaniĭ guvernuluĭ*. In urma demisiuneĭ membrilor liberalĭ aĭ cabinetuluĭ este însă evident, că sub aceştĭ *partizanĭ* trebue să se înţeleagă, în cazul cel maĭ bun, partizaniĭ membrilor *rusofilĭ* aĭ guvernuluĭ.

Faptul însă că pînă şi informaţiile oficioase vorbesc cu rezervă despre acest rezultat *favorabil guvernuluĭ*, observînd că ceĭ maĭ mulţĭ din ceĭ aleşĭ sînt *oamenĭ noĭ*, face pe mulţĭ să bănuiască şi maĭ mult de cît ce spun notele oficioase şi anume că: *majoritatea Sobranieĭ va fi compusă din rusofilĭ carĭ vor căuta să impună guvernuluĭ politica de împăcare cu Rusia.*

Este decĭ probabil că *in acest sens* se va clarifica situaţia.

Ce zice D. Zankov

Un corespondent al ziaruluĭ *Neue Freie Presse* a interviewat pe D. Drăgan Zankow, care se află acum la Belgrad.

D. Zankov a arătat corespondentuluĭ ziaruluĭ vienez un teanc de telegrame pe carĭ le-a primit de la amiciĭ săĭ politicĭ din Bulgaria şi prin carĭ aceştia îl felicită pentru alegerea sa.

D. Zankov a fost ales la Bela-Slatina cu 1393 voturĭ contra 200 întrunite de ministrul Toncev.

Ştirĭ sigurĭ despre rezultatul total al alegerilor n'avea nicĭ D. Zankov; el nu poate crede însă că s'ar fi ales numaĭ opt zankoviştĭ, pentru că numaĭ în cercul Vraţa aŭ reuşit opt partizanĭ de-aĭ săĭ, printre carĭ fostul ministru Balabannov.

Impăcarea cu Rusia

In tot cazul, D. Zankov e sigur că, orĭ-care ar fi numărul zankoviştilor purĭ aleşĭ, nu poate încăpea îndoială, că majoritatea covîrşitoare a viitoareĭ Sobraniĭ va fi partizană hotărîtă a *împăcăreĭ cu Rusia*.

In ce-l priveşte pe dînsul, D. Zankov va aştepta liniştit verificarea alegereĭ sale, după care nu i-se maĭ poate interzice intrarea în Bulgaria.

Concluziune

Judecînd după toate acestea, probabilitatea este, că de o dată cu întrunirea noueĭ Sobraniĭ va începe o nouă epocă agitată în principatul vecin.

Chestia împăcăreĭ cu Rusia va fi pusă pe întîiul plan la ordinea zileĭ, — şi nimenĭ nu poate prevedea la ce anume complicaţiĭ va putea da naştere această delicată chestiune.

Vest.

Asasinul Romînismuluĭ

D. Monteoru de la Buzăŭ a pus de gînd să împuşte Romînismul, — aceasta este vestea de sensaţie pe care ne-o aduce azĭ *Călăuza Brăileĭ*.

Maĭ mult: D. Monteoru şi-a manifestat această nefastă ideie în public, arborînd, cu ocazia trecereĭ studenţilor prin Brăila, un steag tricolor cu următoarea trădătoare inscripţie:

Romînismu ţinţa
Tinerimea glonţu!
Monteoru, Buzăŭ.

Sperăm însă, că planurile D-luĭ Monteoru vor fi dejucate, cel puţin într'atîta, că tinerimea noastră va refuza să-ĭ servească de glonţ pentru împuşcarea Romînismuluĭ.

Rad.

ARTICOLUL 7

De mult nu am maĭ auzit vorbindu-se de afacerea Bedmar. Să părea, că în urma furtuuoaselor discuţiĭ, la care a dat loc, era de acum pe vecĭ înmormîntată. Dar iată ca o întîmplare neaşteptată, o pune din noŭ pe tapet.

Ziarul *Dreptul* în ultimul săŭ număr, publică o importantă hotărîre a Tribunaluluĭ de Ilfov, secţia I. de sub preşedinţia D-luĭ H. Catargi.

Această hotărîre cu data de 8 Iunie 1894, decide, că faimoasa dispoziţiune a art 7 din Constituţie, dupe care străiniĭ nu pot dobîndi imobile rurale în Romînia, este o dispoziţiune *de ordine publică şi de interes general*.

Ea prin urmare, în generalitatea sa, *nu face nicĭ o distincţie în ce priveşte modul achisiţiuneĭ*, aplicîndu-se şi moduluĭ de achiziţiune prin succesiune a imobililor rurale.

Vra să zică, după această hotărîre: străiniĭ *orĭ carĭ ar fi eĭ*, nu pot moştenĭ imobile rurale în Romînia, imobile, care în lipsă de moştenitorĭ naţionalĭ se atribuesc statuluĭ, ca succesiune vacantă. Şi principalul argument pe care se întemeiază hotărîrea e următorul: «avînd în vedere, că din desbaterile urmate în Constituantă, resultă în mod incontestabil, că intenţiunea a fost de a se împedica streiniĭ de a dobîndi imobile rurale în orĭ-ce mod, fiind în joc un interes naţional superior, pericolul acelaş în orĭ-ce caz».

Şi ca concluziune Tribunalul atribue Statuluĭ o vie din judeţul Prahova, aflătoare în patrimoniul succesiuneĭ.

Se vede dar de acĭ, că faimoasele argumente aduse de guvern şi de presa guvernamentală, acum un an, eraŭ aşa de serioase că nicĭ pe magistraţiĭ ceĭ maĭ plecaţĭ stăpînireĭ, nu i-a putut convinge. Magistratura a remas stăruitoare în modul săŭ de interpretare a art. 7 din Constituţie, o interpretare care e singura dreaptă, orĭ cît ar fi de strîmtă: — *dura lex, sed lex*.

Această stăruinţă însă, în urma scandaluluĭ făcut, e o cumplită palmă, pe obrazul miniştrilor carĭ aŭ încuviinţat afacerea Bedmar, şi a samsarilor junimiştĭ, carĭ aŭ negociat-o.

Şi palma de astă dată nu vine de la ziariştĭ, saŭ de la oamenĭ politicĭ protivnicĭ, ci de la magistraţiĭ—pe carĭ, în toate zilele foile bine-cugetătoare — ne cîntă să-ĭ respectăm.

Guvernul dacă era prevăzător, trebuia, după ce-a făcut buclucul în afacerea Bedmar, să fie în Cameră cu un *articol interpretativ*, prin care să curme divergenţele iscate şi să lărgească art. 7. Cu modul acesta nu s'ar fi expus să primească o asemenea palmă dureroasă; nicĭ nu s'ar fi dat în vileag, un asemenea scandal, ca pe cînd se atribue Statuluĭ viişoara din Prahova, i se ia din potrivă, imobilele valorînd milioane, din succesiunea Bedmar, pentru ca Kirkor Buicli, de la Casaţie şi alţĭ samsarĭ junimiştĭ să poată lua telalicurĭ grase.

C. D. A.

DISIDENŢA CONSERVATOARE

Disidenţele din provincie.—Grupul Păucescu.-Nemulţumirile locale.-Gruparea disidenţilor.-Votul de blam.

Disidenţele din provincie

Disidenţele ce s'aŭ pronunţat în partidul conservator în timpul alegerilor comunale, aŭ trecut neobservate, deşĭ ele merită o atenţiune specială, cu atît maĭ vîrtos, că grupul disidenţilor conservatorĭ, se va prezinta la Cameră cu forţe nouĭ, carĭ pot uşor să compromită situaţiunea guvernuluĭ.

In Botoşanĭ, Folticenĭ, Iaşĭ, Bîrlad, Brăila, Buzăŭ, Ploeştĭ, Giurgiŭ, Călăraşĭ, Caracal, T.-Măgurele, Slatina şi Craiova, —adică în cele maĭ marĭ oraşe ale ţăreĭ, disidenţa conservatoare s'a afirmat cu ocazia alegerilor, ca fiind puternică şi periculoasă pentru existenţa guvernuluĭ. Numaĭ graţie acesteĭ disidenţe aŭ putut triumfa liberaliĭ prin unele oraşe la alegerile comunale.

Grupul Păucescu

Disidenţa de astă iarnă, în cap cu D. Păucescu, a făcut deja multe zile amare guvernuluĭ. Un număr de 18 deputaţĭ conservatorĭ, nemulţămiţĭ de junimiştĭ s'aŭ ataşat pe faţă opoziţieĭ.

Disidenţa n'a fost însă organizată, n'are încă nicĭ un program, afară de dorinţa de a răsturna pe D. Carp.

Sesiunea Corpurilor Legiuitoare fiind închisă de vreme, D. Păucescu n'a putut să-şĭ organiseze partidul şi nicĭ să-şĭ realizeze planul de campanie în contra junimiştilor şi a D-luĭ Take Ionescu. Azĭ D. Păucescu e bolnav, aşa că n'a luat absolut nicĭ o parte la alegerile comunale.

Nemulţămirile locale

Şi cu toate acestea, grupul disidenţilor s'a maĭ înmulţit, şĭ-a întărit forţele. Din ce cauză, se întreabă toată lumea? Cauzele sînt foarte simple. Nemulţămirile locale aŭ determinat disidenţele, carĭ s'aŭ afirmat cu ocazia alegerilor comunale.

In Botoşanĭ, nemulţumirea în contra prefectuluĭ, în Fălticenĭ desele schimbărĭ de prefecţĭ, în Brăila nemulţumirea în contra luĭ Suditu, în Buzăŭ în contra marghilomaniştilor, în Craiova în contra influenţeĭ D-luĭ Take Ionescu şi în contra companieĭ Boldescu Grecescu.

Gruparea disidenţilor

Disidenţiĭ n'aŭ nicĭ un şef şi nicĭ un ideal, căcĭ disidenţa lor izvoreşte din nemulţumirile locale. Aceasta, însă, nu-ĭ împiedică ca la deschiderea sesiuneĭ Corpurilor legiuitoare să se grupeze toţĭ într'un partid independent.

Şi numărul disidenţilor este mare; în total sînt vre-o 38 de deputaţĭ, care la un moment dat, unindu se cu opoziţia, care numără vre-o 30 de deputaţĭ, pot să compromită soarta guvernuluĭ.

Iacă şi numele disidenţilor:

Gr. Păucescu, C. G. Costaforu, maior Pruncu, C. Deşliŭ, C. Bobeica, Ceaur Aslan, Gh. Beloianu, Ştefan Belloiŭ. Pavel Brătăşanu, Hristodorescu-Buzăŭ, G. Hristodorescu, F. Corlătescu, A. C. Cuză, I. T. Dimitriŭ, G. Măcărescu, C. Miclescu, I. Negulescu, Anghel Nicolaŭ, Lazar Niculescu, Al. Păcleanu, St. Pleşca, I. H. Pop, C. Popovicĭ, D. A. Sturdza, St. Sturdza, E. Vulpe, etc.

Liberaliĭ şi disidenţiĭ

Intrigele aŭ început deja. Liberaliĭ fac o curte asiduă disidenţilor şi caută a-ĭ determina să fusioneze cu dînşiĭ, promiţîndu-le o mulţime de avantagiĭ. Pe de altă parte şi conservatoriĭ fac tot posibilul pentru a-ĭ readuce la matcă. Conservatoriĭ însă nu vor izbuti, căcĭ în acest caz ar trebui guvernul să schimbe pe toţĭ prefecţiĭ şi să dea judeţele pe mîna lor.

Liberaliĭ, pe de altă parte, profită de criza agricolă şi financiară, pentru a face presiunĭ dulcĭ asupra disidenţilor prin Creditul urban şi rural şi prin Banca Naţională. Altora li se înlesnesc împrumuturĭ marĭ, amînărĭ de plată, etc. la Credit şi la Bancă. Aşa, că spiritele în loc să se astîmpere se agită şi se irită din ce în ce maĭ mult.

Votul de blam

Liberaliĭ vorbesc ca de un lucru sigur, că guvernul va fi pus în poziţia de a disolva Corpurile Legiuitoare chiar în iarna asta, contrar i-se va da un vot de blam

Campania parlamentară în contra guvernuluĭ este astfel fixată:

Disidenţiĭ şi liberaliĭ nu vor putea să răstoarne guvernul de oare-ce le lipsesc vr'o zece voturĭ. Decĭ liberaliĭ vor aştepta momentul, cînd vechile animosităţĭ între D-niĭ general Manu şi P. P. Carp vor izbucni din noŭ, pentru că asupra uneĭ cestiunĭ pendinte de ministerul domenilor să se propună votul de blam. In acest caz liberaliĭ şi disidenţiĭ contează pe concursul D-lor general Manu şi Mişu Balş, precum şi pre cel al amicilor acestora.

Izbuti-vor liberaliĭ în planul lor? Nu se ştie! Dar, ştiŭ pozitiv, că liberaliĭ sunt hotărîţĭ să meargă la extrem prin Cedite şi prin Banca naţională, pentru a compromite pe guvern.

Inf.

LA HUŞI!

Vorbind de drama din Ploeştĭ, *Constituţionalul* spune, că acum treĭ lunĭ, nenorocitul autor al acesteĭ drame, *după ce dăduse probe de un început de dizordine în ideĭ*, a fost permutat de ministrul justiţieĭ *supleant la tribunalul Fălciŭ*.

Frumoasă solicitudine pentru bieţiĭ împricinaţĭ din Fălciŭ! Le atragem atenţia, ca să nu uite a trimite o adresă de recunoştinţă juneluĭ ministru al justiţieĭ.

R.

JURIUL

De cît-va timp, loviturile aduse puţinelor noastre instituţiĭ democratice, încep a se indesi într'un mod îngrijitor.—Una din principalele ţinte ale acestor loviturĭ este instituţia juraţilor.

Acum cîte-va lunĭ, cu ocazia achităreĭ unuĭ falşificator de monedă, presa reacţionară s'a aruncat cu o furie nespusă asupra juriuluĭ, acuzîndu-l de toate relele. De astă dată ceva maĭ grav se produce: magistratura însă-şĭ începe al ataca. — La deschiderea anuluĭ judecătoresc, procurorul general de la Iaşĭ, pronunţă un violent rechizitoriŭ în potriva Curţiĭ cu juriu, cerînd desfiinţarea eĭ.

Faptul acesta e foarte grav. Dacă presa poate să discute în mod teoretic desavantajele juriuluĭ; socotesc însă că nu e permis unuĭ procuror general, să arunce discreditul asupra uneĭ instituţiĭ, care e adînc intrată în moravurile noastre, care este înscrisă în aşezămîntul nostru fundamental: în Constituţie. Nu este permis unuĭ procuror general cînd ştie că juriul nu poare fi desfiinţat de cît prin o constituantă, să recrimineze în public în potriva luĭ, spunînd că e o instituţie periculoasă şi păcătoasă, să o sdruncine din temeliĭ.—D-sa n'are de cît să înainteze rapoarte peste rapoarte, şefuluĭ săŭ, atrăgîndu-ĭ atenţia asupra relelor ce constată, dar nu se spună în public că juraţiĭ sunt incapabilĭ, venali şi că judecata lor e un moft, căcĭ ajunge tot-d'a-una la achitare.

D. procuror ne spune, că la juraţĭ achitările ating cifra de 44 la sută. Dar D-sa uită să ne spue în cîte procese, instrucţia a fost prost făcută; uită să ne spue în cîte procese aŭ luat cuvîntul mărginiţiĭ procurorĭ de care magistratura noastră e plină. D-sa uită să ne maĭ spue că proporţia cea mare de achitărĭ o dau crimele acele, în care intră o sumă de consideraţiĭ socialo-economice, de care juraţiĭ trebue să ţie seamă fiind-că judecă în fapt iar nu în drept, ca pruncuciderea; saŭ în acele care nu revoltă atîta conştiinţă publică, fiind-că societatea n'are de deplîns pierderea unuĭ membru al săŭ: în tentativele de omor.

Mi se pare că D. precuror ar fi trebuit să ţie seamă de toate aceste împrejurărĭ, atuncĭ cînd maĭ ales invocă în sprijinul săŭ noua şcoală italiană de criminologie. Şcoala aceasta a luĭ Lombroso Ferri, Garofalo, cere în adevăr desfiinţarea juraţilor, dar ea răstoarnă şi baza actuală a coduluĭ nostru penal: *liberul arbitru*.

Pentru ea crima, cînd nu e rezultatul uneĭ organizaţiunĭ atavice, rămasă moştenire de la timpurĭ de sălbătăcie, este un produs social. Să desfiinţăm decĭ juraţiĭ, dar atuncĭ trebue să-ĭ înlocuîm cu medicĭ, după teoria nouă; să desfiinţăm codul penal bazat pe metafizică şi să ne apucăm de reforme adîncĭ sociale.

Pînă atuncĭ nu putem însă desfiinţa juriul care este singura noastră garanţie în potrivă abuzurilor potereĭ executive, şi în potriva înprietririreĭ unor magistraţĭ obişnuiţĭ cu condamnările. Asemenea nu putem permite agenţilor potereĭ executive să-l sape din temeliĭ.

C. A.

ISPRĂVI POLIŢIENEŞTI

Cînd poliţia e turbată în timpul alegerilor, dacă lucrul nu se justifică, cel puţin să explică. Cînd însă aceasta turbăciune, se manifestează şi după alegeri, apoi gluma devine serioasă şi atît prefectul de poliţie, cît şi parchetul au datorie să se intereseze.

In nenumărate rînduri, am denunţat isprăvile comisarului şi sub-comisarilor de la secţia 46, (Pantelimon).

In timpul alegerilor comisarul clasa a II-a la zisa secţiune, a arestat şi bătut pe un cetăţean care avusese obrăznicia, să împartă afişe pentru o întrunire socialistă. Această arestare şi bătae ilegală, a fost constatată chiar de inspectorul Lipati şi totuşi acest mizerabil funcţionar este încă în slujbă.

Incurajiat de această nepedepsire acelaşi funcţionar, zilele trecute şi-a permis să insulte şi să ameninţe cu bătaea în strada Sătucu pe cetăţeanul *Niţă Piţurcă*, maiestru croitor şi fost candidat municipal pe lista socialistă. Ne mulţumit nu mai cu atîta nemernicul comisar a intrat pe la muşterii D-lui Piţurcă anunţîndu-i cu prigonirea, dacă i va mai da de lucru.

Comisarul acesta se numeşte I. Muntenescu.

Pînă cînd cetăţenii îl vor da în judecată, de ce Domnule Deşliŭ, mai ţii in funcţiune asemenea bandiţi?

STATISTICA GREVELOR IN FRANŢA

Numărul total al grevelor în Franţa, în cursul anului 1893 a fost de 634, întinzîndu-se la 4386 antreprize şi cuprinzînd 170.123 lucrători. Faţă cu anul precedent sporul e simţitor. In 1892 nu fusese de de cît 261 greve, la 500 antreprize şi cu 50.000 grevişti.

Cele 634 greve s'aŭ terminat ast-fel: 24.5% nu reuşit, 32.5% aŭ reuşit parţial saŭ s'aŭ terminat prin transacţii, 43% aŭ căzut. Proporţiile din anul precedent fusese 22, 31 şi 47%.

Lucrătorii aŭ pierdut 3.174.000 zile de lucru.

Cele mai multe greve aŭ izbucnit în lunile Maiŭ şi Aprilie—122 şi 112 — cele mai puţine în Decembrie—7. Şapte din aceste greve numai aŭ durat mai mult de 100 zile.

Comitetele de împăciuire înfiinţate de noua lege de conciliare şi arbitraj, aŭ pus capăt la 30 greve.

X.

HOLGER DRACHMANN

A MURIT ŞI A FOST ÎNGROPATĂ

(Urmare)

Streinul i se păru un Demosten. Şi pe urmă lustrul atitor bani cădea doar asupra familiei!

Ana sosi într'o seară umedă de toamnă cu o cotigă la Vangaa. Acesta era pasul cel d'intîiŭ.

Intr'o vilă deşartă, de la spatele casei fraţilor, fu aşezată moarta. Bisserup se încuiă peste noapte în aceeaşi odae cu sicriul. Se vedea lumină, îl auzeaŭ ciocănind şi-l vedeaŭ agăţîndu-se de păreţi cu o scară dublă. Dimineaţa, odaea goală de jos era prefăcută, cu ajutorul brazilor, steagurilor şi al gherghinelor jalnice, într'o capelă. Sicriul stătea deschis în mijlocul odăei şi în sicriŭ zăcea Ana, galbenă ca fildeşul şi într'o rochie de moarte, albă şi albastră, ale cărei dantele păreaŭ de hîrtie.

Mînele-i eraŭ încrucişate pe piept. Cartea de rugăciuni o avea sub bărbie. Intre degetele moartei era înfiptă o crenguţă de mirt vecinic verde.

Inaintea amezei veni de la tîrg o trăsură cu şease muzicanţi. Pe drum îi plouase şi acuma tot ploua. Cînd intrară în Vangaa, domnii muzicanţi scoaseră îmbrăcăminţele de bumbac negru de pe trîmbiţi, piccolina fu scoasă din buzunarul de la piept şi bucăţile buciumului fură scoase din cutia trăsurei şi împreunate. Capelmaistrul cu nasul roş şi degerat moţăia pe scaunul dinainte şi un marş funebru răcit scoase pe toţi bătrînii şi tinerii din Vangaa întîiŭ la uşă şi pe urmă la casa mortuară, dincolo.

Sicriul era inconjurat acuma de toate rudele, de întregul Vangaa. Mirosea a reşină, a bere de Bavaria, a haine ude. Mîncaseră şi băuseră şi acuma stăteaŭ aici pe jumătate streini, pe jumătate voioşi, pe jumătate strîmtoraţi, nu tocmai dumeriţi despre ce avea să se întîmple. De o cam dată D. Bisserup avea totul în mîna sa. El voise să fie aşa şi doar el e gazda. Ii stăteaŭ la dispoziţie.

Mătuşile şi verele din familie, femeile şi fetele vecine plînseseră deja vr'un sfert de ceas încet şi înăbuşit, cu întreruperi mici de jelanii mai mari. Iulius şi Iacob schimbaŭ priviri nerăbdătoare; cel din urmă zise posomorît de tot:

— Ia ascultaţi — ce? — Să n'o luăm acuma?...

De o dată se deschise uşa odăei de alături; Domnul Ludwig Bisserup trecu pragul, se apropiă şovăind, cu ochelarii pe nas, de sicriŭ. ridică întîiŭ dreapta înmănuşată în negru, pe urmă stînga înmăuuşată în negru, voi să spue ceva, se opri şi se uită împrejur.

Ochii adunărei eraŭ îndreptaţi asupra lui. El era galben ca fildeşul la faţă, ca moarta de lîngă dînsul. Nervositate, emoţiune adevărată, poză teatrală, un şir întreg de elemente compuse, contradictorii eraŭ adunate în creatura asta nenorocită a capitalei, care nu-şi tratează copiii cu prea mare blîndeţă.

Se auzi un rîs înăbuşit a lui Iulius. Pe urmă ibovnicul în doliŭ îşi începu discursul:

— Aşa vrea — da, aşi vrea — dacă aşi putea — în numele providenţei — vreaŭ să zic — mă iertaţi!...

Se întoarse, lasă să-i cadă ochelarii şi-şi scoase batista.

— Scumpi fraţi creş.... iubiţi prieteni şi rude ai moartei! Stăm dinaintea acestui sicriŭ, pentru a preda, a schimba ce este trecător cu — într'un cuvînt—am vroit să zic, pentru că mulţi dintre cei de faţă—aŭ simţit o îndoială uricioasă— în privinţa — prea scumpei — reposatei mele mirese, că e de datoria mea, aici, în faţa morţei — să declar că fata asta cuminte e curată şi neprihănită. Da, martoră mi-e pronia cerească că ea zace aici — în rochia de mireasă a morţei — ca fecioară — fecioară, zic, o floare de mirt, o creangă, o — ah! Doamne ajută-mă, cît de nenorocit sînt! Amin, amin...... apă

El şovăi, se împletici; Iulius sări la dînsul, îl apucă şi-l puse pe un scaun. Apă nu se găsea la îndemînă, dar un pahar de bere şi el trase o duşcă bună şi plînse cu hohote — o jale sfăşietoare, cu care se amestecă scîncitul tuturor femeilor, pe cînd bărbaţii, la un semn al lui Iulius, apucară capacul sicriului şi-l ţintuiră repede, ca oameni obicinuiţi cu meşteşugul acesta.

— E un peşte ciudat ăsta, zăŭ! şopti Iacob. Te face să te furnice fiorii! Haideţi, oameni buni! Scoateţi-o de aici!

Şi scoaseră pe Ana afară şi o puseră cu toate coroanele în cotigă şi muzicanţii cîntaŭ în vremea asta, iar lumea cu trăsuri şi pe jos se înşiră. Şi D. Ludwig Bisserup şedea fără palton lîngă vizitiul carului mortuar ştergînduse mereŭ la ochi, aşa că mînuşile cele negre lăsară urme pe obrazul palid, iar fiori reci cutremuraŭ trupul mlădios al chelnărului.

Era un convoiŭ trist pe vreme tristă. Şi cînd ajunseră la cimitir, care era un singur dîmb de lut, din care resăreaŭ crucile şi zăbrelele ca acele dintr'o perinţă, purtătorii Anei alunecaŭ mereŭ în noroiul lipicios, pe cînd cerul îşi turna lacrămile grele de toamnă peste umbrele, pălării şi broboade, ca peste o ceată de mascaţi.

Sus la mormînt stătea de acuma popa. Aşteptase şi era nerăbdător. Chiar un preot îşi poate pierde răbdarea. I se comandase un discurs lung şi onorarul, care-i se plătise înainte, era amăsurat lungimei discursului. Totuşi păstorul credea, că pentru binele enoriaşilor săi, trebue să ţie seamă de vreme. El începu:

— Scumpi fraţi întru Cristos: Cînd stăm lîngă sicriul acesta....

Aci ploaea bătu toba pe umbrela păstorului. Era o umbrelă nouă de mătase, bine întinsă. Şi umbrela cădea din ce în ce mai jos peste popă şi cuvintele ieşaŭ şi se auzeaŭ cu greŭ şi toate cele-l'alte umbrele, de pe care curgeaŭ gîrle întregi, se lăsaŭ tot mai jos peste adunare, peste cimitir, peste groapă, peste Ana, peste dragostea trecută a chelnărului, adevărata simţire a vieţei sale, care acuma se înmormînta cum se cuvenea.

Iulius ieşi o clipă de sub umbrela sa. Se uită împrejur şi-şi băgă mînerul de corn al umbrelei în gură. Simţea că ar fi în stare să dea săracilor zece coroane, dacă-i s'ar îngădui să pufnească de rîs numai o secundă.

Dar se gîndi la Ana, la pivniţă, la cea din urmă salutare a ei. Simţi o împunsătură, un ghiont în partea stîngă. Credea că e alt ceva şi se scărpină. Dar era un junghiŭ prin inimă. Ana era moartă şi acum o îngropaŭ.

Şi Post-Iohann? El se uită la Domnul Ludwig Bisserup. Vedea pe acesta îngălbenind mereŭ, parcă singur ar fi fost pe moarte. Şi Post Iohann începu în sfîrşit să plîngă pe neştiute. Işi amesteca lacrămile cu lacrămile cerului.

Cerul poate nu-şi vărsa lacrămile numai pentru Ana; dar sigur este că Post Iohann le vărsa pentru cele trei sute de coroane pierdute.

Trad. de **Huş.**

INFORMAŢIUNI

D. Take Ionescu şi studenţii

Studenţii s'aŭ întrunit aseară la societatea lor Unirea, *pentru a hotărî asupra satisfacţiunei, pe care o reclamă în contra poliţiei.*

Mare a fost surprinderea studenţilor, cînd D. Şerbănescu a cerut cuvîntul şi a făcut următoarea declaraţie în numele D-lui ministru Take Ionescu:

Azi dimineaţă am fost chemat de D. ministru Take Ionescu, care mi-a declarat să vă comunic, că este hotărît a exclude de la universitate pe mai mulţi studenţi şi că va destitui toţi studenţii funcţionari, în cazul dacă studenţii nu vor înceta cu desăvîrşire de a se mai agita şi de a cere vr'o satisfacţie.

Această comunicare a produs o impresie penibilă, iritînd şi mai mult spiritele.

In potriva declaraţiei D-lui Take Ionescu, studenţii aŭ hotărît, după vii discuţiuni, cari s'aŭ prelungit pînă la orele 11, următoarele:

a) *Să se trimiţă Regelui o telegramă de protestare;*

b) *Să se redacteze un memoriŭ asupra scandalurilor petrecute, şi*

c) *Să se lanseze un manifest către cetăţeni, prin care să fie invitaţi a asista la întrunirea publică de protestare, pe care studenţii vor ţine Duminică seara la Orfeŭ.*

Studenţii sînt hotărîţi, în cazul cînd ameninţarea D-lui Take Ionescu se va realiza, să se pună cu toţii în grevă.

In zilele de 7 şi 9 Octombre se vor face alegeri judeţene la Vasluiŭ şi Suceava, pentru locurile vacante.

Societatea de gimnastică a construit o nouă hală de scrimă în localul săŭ de pe cheul Dîmboviţei.

Exerciţiile de scrimă se vor începe Luni.

In decursul jumătăţii a doua a lunei Iulie, pe lîngă cei 757 de granuloşi aflaţi în spitalele diferitelor corpuri de armată, aŭ mai intrat 87. Aŭ ieşit 108 şi aŭ mai rămas 736.

D. Z. Arbore ne declară că D-sa n'a primit nici un ban de la Ministerul şcoalelor pentru Istoria Basarabiei şi că, chiar de i s'ar da, ar refuza.

Consiliul de miniştri, întruniţi aseară pentru a discuta demisiunea D-lui M. Deşliŭ, n'a luat încă nici o hotărîre definitivă.

S'a admis însă, ca D. colonel Capşa actualul secretar general al ministerului de interne, să fie numit prefect al poliţiei, în cazul cînd D. Deşliŭ va perzista în demisiunea dată.

In ce priveşte numirea colonelului Warthiadi, junimiştii aŭ declarat, că nu pot admite, nici măcar candidatura acestuia pentru postul de prefect al poliţiei.

Totalul loturilor mari şi mici vîndute la ţărani în cursul acestui an, pînă la 15 Septembre, se urcă la aproape 1000.

Deci 1000 de capi de familie aŭ fost împroprietăriţi în anul acesta.

Prin *Monitorul* de azi se publică confirmarea regală a mai multor hotărîri luate de consiliul de miniştri în absenţa Regelui şi sub rezerva aprobărei sale. — Numirea lui Grecescu la Craiova însă nu se află aprobată pînă acum.

L'Indépendance anunţă, că membrii cari vor compune comisiunea examinatoare a căpitanilor aspiranţi la gradul de maior, sînt D-nii general Argentoianu, prezident, coloneliî Grămăticescu, Zossima, Boteanu şi Anghelescu, membri.

Concursurile pentru ocuparea catedrelor de matematici şi comptabilitate de la gimnaziile reale din Slatina, Călăraşi, Piatra şi Tecuciŭ se vor ţine la universitatea din Iaşi în ziua de 15 Octombrie.

Numirea D-lui D. Aug. Laurian în postul de secretar general al ministerului de instrucţie. în locul D-lui Meissner, se va face pe ziua de 1 Octombre.

Aŭ fost admişi în şcoala de ofiţeri următorii tineri, în ordinea clasificărei lor: Economu Gheorghe, Georgescu Mihail, Ionescu Mihail, Iovanovici Anton, Prodan Ioan, Dumitrescu Mihail, Berendei Ion, Dariu Alexandru, Neaţu Ioan, Foltzer Emil, Iordănescu Gheorghe, Leonida Ioan, Negulescu Mihnea Mihail, Kiriţescu Constantin, Mihăilescu Traian, Georgescu Pompiliŭ, Rătescu Cristea, Condeescu Nicolae, Atanasiu Atanasie, Vîlcovici Vasile, Anastasiade Gheorghe, Aricescu Teodor, Mayer Titus.

Printr'o decizie ministerială purtînd data de *15 Septembrie*, ministrul de războiŭ general Poenaru ordonă acestor elevi să se prezinte la şcoală în ziua de *14 Septembrie.*

Eri s'a sfîrşit la facultatea de ştiinţă din Bucureşti proba scrisă la concursul pentru catedrele de ştiinţele naturale la liceele clasice din Craiova şi Botoşani.

Aŭ fost cinci candidaţi: D-nii Romulus Sevastos şi Simionescu, licenţiaţi ai facultăţei din Iaşi, şi D-nii Elie Georgescu, I. Popovici şi N. Iacobescu, licenţiaţi din Bucureşti.

Azi la 9 ore dimineaţa s'a întrunit juriul examinator, compus din D-nii D. Brîndză, Gr. Ştefănescu şi D. N. Voinov, ca să cerceteze probele scrise, care aŭ fost următoarele:

Din Geologie: Consideraţii generale asupra desvoltărei plantelor în seria timpilor geologici.

Din Botanică: Membrana celulară şi substanţele ce derivă dintr'însa.

Din Zoologie: Descrierea comparativă a ochiului unui insect şi al unui vertebrat.

AUSTRIA SI STATELE BALCANICE

Din raportul comisiei delegaţiunii ungureşti, despre care vorbeşte depeşa pe care o dăm sub titlul «*Austro-Ungaria şi Romînia*» mai relevăm următorul pasaj referitor la relaţiile Austro-Ungariei cu statele balcanice:

Raportul constată situaţiunea favorabilă în Balcani şi parafrazează declaraţiunile d-lui Kalnoky. El adaogă că *precum monarchia nu cere, în ceea ce priveşte Sirbia şi Bulgaria, de cît ceea ce i-se cuvine după tratatul din Berlin, tot asemenea nu trebuie să se acorde o mai mare influenţă unei alte puteri.*

AUSTRO-UNGARIA SI ROMÎNIA

D. Kalnoky cere explicaţii. — Pretenţiunile Ungurilor

Budapesta, 16 Septembre. — *Comisiunea afacerilor a delegaţiei ungare.* — Inainte de a se începe discuţia chestiunilor la ordinea zilei, D. de Kalnoky a luat cuvîntul şi a spus, că a *trimes la Bucureşti cărţile de şcoală ce aŭ depus D-nii Berzeviczy şi Apponyi şi a cerut explicaţiuni.* Una din aceste cărţi, tipărită la 1867 a fost corectată în ediţiunea din urmă şi pasagiul încriminat a fost scos.

In Romînia se admite ca greşit faptul, că comitatele Transilvaniei figurează sub titlul colectiv de Romînia, însă această eroare n'are nici o tendinţă ostilă în contra Ungariei, căci acelaşi lucru se întîmplă şi cu Basarabia, cu Macedonia şi cu toate ţările locuite de Romînî. A doua carte ce are aceiaşi greşală va fi de asemenea îndreptată.

In ceea-ce priveşte hărţile geografice, nu este dovedit că aŭ fost întrebuinţate în şcoală.

Comisiunea a luat act de declaraţiunile ministrului şi i-a mulţămit. Raportorul Falk citeşte apoi raportul săŭ.

In ceea-ce priveşte declaraţiunile D-lui de Kalnoky relativ la Romînia, raportul spune:

Comisiunea ia act de ele cu satisfacţiune; relaţiunile amicale cu Romînia sînt în interesul ambelor ţări. Insă comisiunea nu poate să treacă cu vederea agitaţiunile continue anti-ungare, care împedică pentru moment, consolidarea raporturilor amicale.

Comisiunea este departe de a cere ministrului afacerilor străine să facă ceva care ar lovi în sentimentul de independenţă a Romîniei; însă Ungaria trebue să ceară ca motivele date plîngerilor să fie înlăturate şi ca să se ia precauţiuni pentru ca Romînia să poată fi în măsură a-şi îndeplini datoriile internaţionale, lăsînd însă ministrului alegerea mijloacelor şi procedeului.

Raportul propune să se aprobe, ca în toţi anii, politica D-lui de Kalnoky şi să exprime ministrului recunoştinţa şi încrederea delegaţiunei.

Preşedintele Tisza mulţumeşte ministrului şi raportorului.

Şedinţa e ridicată.

FOIŢA ZIARULUI *ADEVĂRUL*

4

WILHELM BERGSÖE

Nuvele italiene

PILLONE

«După două zile primi un răspuns, în care Pillone spunea, că va pune mîna pe Merle viŭ saŭ mort şi a treia zi el scăpă din strîmtoare la Amalfi din pricina neveghereï jandarmilor şi dispăru cu totul. Cîte-va luni nu se auzi nimic de dînsul saŭ de banda sa, aşa că unii susţineaŭ chiar, că el s'ar fi dus în Dalmaţia, pentru a lua parte la rescoala de acolo şi în toată vremea asta, marele, puternicul bancher Merle trăia într'o frică vecinică, aşa că nu îndrăznea să iasă dincolo de porţile Neapolului. In zadar puse el sume mari la dispoziţia poliţiei, în zadar acesta îşi trimise spionii şi agenţii peste tot — Pillone par'că murise şi în cele din urmă chiar bancherul începu să se deprindă cu părerea asta.

«Vezuvul se ţinuse multă vreme tot aşa de liniştit ca Pillone. Dar în Iunie cîţi-va nori de fum negru începură să vestească ceva noŭ din crater şi în Septembrie lumea aştepta în fie-care zi una dintre micile erupţiuni, care atrag tot-d'a-una mii de străini în hotelurile din Neapoli.

«Bancherul Merle căpătase nişte mosafiri nobili. Un englez bogat, cu care casa stătea de multă vreme în legătură, venise cu familia ca mosafir în palatul lui Merle. Se aranjase o escursiune la observatoriŭ pentru a vizita pe renumitul geolog Palmieri şi nu departe de acolo, într'o vale mică a craterului, se aşezase un cort, în care financiarii aveaŭ de gînd să iea un prînz splendid, după ce vor fi onorat ştiinţa cu vizita lor.

«Totul se petrecu bine şi în linişte, pînă se apropiară de valea în care fusese aşezat cortul. Aci bancherul văzu la intrare o ceată de ţărani bine armaţi. Dar, fiind-că toţi eraŭ bine îmbrăcaţi şi i-se spuse, că sînt adunaţi acolo la o vînătoare de prepeliţe, bănuiala-i dispăru — cu atît mai mult cu cît recunoscuse pe cîţi-va dintre proprii săi fermieri.

«Prînzul începu şi ajunseră tocmai la stridii, cînd de o dată perdeaua cortului fu dată în lături şi un tînăr, în frumoasa uniformă a carabinierilor, se ivi în prag.

— «Căpitanul Pillone se învită la prînz la bancherul Merle — zise el cu glas ironic.— El speră, că onoraţii meseni nu se vor simţi stingheriţi în mulţumirea poftei D-lor de mîncare şi cere numai un om care să ducă acest cek sub escortă sigură casei Merle din Neapoli, după ce D. Merle va fi avut buna-voinţa de a-l iscăli.

«Zicînd aceste cuvinte, el înmînă bancherului uimit un cek de o sută de mii de franci şi în aceeaşi clipă o ceată de oameni înarmaţi pînă'n dinţi se grămădi în cort, toţi vînători de prepeliţe. Tăcuţi şi fără multe formalităţi, ei se aşezaŭ între bancher şi mosafirii săi şi se puseră pe mîncat.

«Uimirea fu generală. Dar bancherul Merle era o gazdă prea bună pentru a nu şti ce avea de făcut. El iscăli cekul, porunci nepotului săŭ să urmeze pe oamenii arătaţi de Pillone şi, după sfîrşitul prînzului, se despărţiră ca cei mai buni prieteni din lume, unul pentru a se întoarce în palatul săŭ, cel-l'alt în peşterile neumblate ale munţilor.

«Planul lui Pillone fusese urzit cu multă isteţime şi îndeplinit cu o îndrăzneală vecină cu obrăznicia, cînd ne gîndim că poalele Vezuvului sînt încinse de două drumuri de fier cu o reţea complectă de linii telegrafice şi că la fie-care staţie se află un detaşament puternic de jandarmi. Dar dacă Pillone fusese îndrăzneţ, bancherul Merle îl întîmpină cu o viclenie adevărat neapolitană.

«Banchetul trebuia să presupue că liniile telegrafice spre Neapoli vor fi fost stricate de ceata lui Pillone şi bănuiala asta se dovedi mai tîrziu foarte întemeiată. Dar el ştia în acelaş timp ceva, de care Pillone habar n'avea — anume că, un cablu special subteran era aşezat de la observatoriŭ, destinat numai unor scopuri ştiinţifice pe timpul erupţiunilor Vezuvului.

«Pe calea asta el izbuti să dea o depeşă casei de bancă şi ale poliţiei. Cu mijlocul acesta planurile lui Pillone fură cu totul zădărnicite.

«El dăduse prea curînd drumul prinşilor săi; trimişii săi fură arestaţi în Neapoli, suma nu fu plătită şi, în locul aurului aşteptat, Pillone fu surprins de a se vedea înconjurat din toate părţile şi de a fi tras pe sfoară pentru întîia oară în adevăratul înţeles al cuvîntului. Greŭ rănit, după ce pierdu pe cei mai mulţi dintre oamenii săi, el fu silit să caute un adăpost păcătos la un prieten. Din clipa aceea Pillone jură rezbunare neîmpăcată bancherului. Ai văzut azi cum şi-a ţinut cuvîntul».

— Dar Turminoff! zisei eŭ rizînd, dacă nu te aşi cunoaşte bine, mi-ar veni să crez, că D-ta însu-ţi eşti din banda lui Pillone, aşa de bine-i cunoşti tainele,

— Nu-mi place să-mi daŭ ifose, respunse Turminoff liniştit. Dar dacă Pillone ar fi ştiut că eŭ mă găseam azi în trenul nenorocit, catastrofa asta îngrozitoare nu s'ar fi întîmplat saŭ, dacă avea numai de cît să se întîmple, eŭ aşi fi fost vestit la vreme.

Căscai ochii la Turminoff. Acesta însă rămă în chipul săŭ liniştit obicinuit:

— Ce vrei adică să faci aici? Cîtă vreme reţeaua telegrafică e întreruptă, calea nu e de loc sigură şi nimeni nu te poate asigura că vei fi aşa de norocos ca mine. Afară de aceasta, în mai puţin de patru ceasuri nici nu e de gîndit să vie un tren special din Neapoli, saŭ, cu alte cuvinte: vei sosi la Neapoli noaptea pe întuneric şi ceaţă, nu vei găsi nici un hamal, necum o birje. De aceia, ascultă sfatul meŭ şi încrede-te în mine. Eŭ să-ţi fiŭ călăuză.

Peste un ceas putem fi iar în Ceprano şi în două saŭ trei ceasuri sîntem sus la Monte Casino, pe care neapărat trebue să-l vezi. Cuferele D-tale poţi să le laşi să călătorească mai departe la Neapoli şi D-ta te vei duce mîine singur. După ce ne vom fi odihnit colo sus, după ce vom fi mîncat în vechiul *refectorium* şi vom fi băut o *foglliette* din vinul minunat al călugărilor în *loggia* noastră, poate că voiŭ fi în stare să-ţi povestesc ceva mai mult despre prietenul meŭ Pillone.

Indemnul acesta era ispititor. Dar ceeace mă atrăgea mai mult, era chipul cum Turminoff rostise cuvintele: «prietenul meŭ Pillone». Era aşa de cum se cade, aşa de cuminte, de bun Turminoff ăsta! Cum putea el să se fi întîlnit cu un şef de hoţi aşa de vestit şi ce avea el de povestit? curiozitatea îmi era aţîţată la culme.

(Va urma)

CRONICA JUDICIARĂ

Curtea cu juraţi

Procesul, care s'a judecat eri, a individului Nicolae Radu, bănuit că ar fi în realitate Nicolae Avram Toder, banditul care a jefuit pe arendaşul de la Gălbinaşi, s'a terminat prin liberarea inculpatului.

In urma depoziţiei martorilor şi a concluziunilor procurorului Mitilineŭ, care trebue să o spunem spre lauda D-sale, de la început, încredinţat că nu e acesta Avram Toder, a stăruit mult pentru stabilirea identităţei luĭ Nicu Radu, a fost pus în libertate.

De scăpat, a scăpat, dar cine oare îl despăgubeşte pentru lunile de închisoare îndurate în prevenţie?

* *

Curtea a luat azi în cercetare procesul de presă intentat *Adevĕrului* de D. Leonida Sterea, avocat din Galaţi.

D. Sterea a lipsit, însă a cerut telegrafic amînarea. Curtea, cu toată opunerea apărăreĭ, a admis cererea, amînînd acest proces pe viitoarea sesiune de Octombre.

* *

S'a luat apoĭ la rînd un proces de tîlhărie şi omor. Svonindu-se în satul Hotarele că săteanul Gh. Olteanu Pîndaru ar fi găsit o comoară, doĭ ciobanĭ I. Căpăţînă şi Ion Vlăsceanu, zis şi Badea Stîrbu s'aŭ învoit să-l pungăşească.

Intr'o noapte s'aŭ introdus înarmaţĭ în bordeiul, unde dormea Olteanu.

Olteanu trezindu-se a fost omorît de Căpăţînă, în timp ce Vlăsceanu schingiuia pe femeia luĭ Olteanu, pentru ca să spuie unde e comoara.

Cum femeia nu i-a putut da de cît 120 fr, tot ce avea — Căpăţînă a voit să o omoare şi de sigur că o făcea dacă nu intervenea tovarăşul său, indignat de atîta cruzime.

Vlăsceanu fiind arestat a mărturisit faptul şi desemnat pe complicele său.

Acuzaţiĭ sînt apăraţĭ de nenea Iancu Brătescu.

Gams.

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMAŢIUNI

D. jude instructor Lilovici şi-a dat ordonanţa în afacerea celor arestaţi în noaptea de 14 Septembre.

D-sa a depus la Văcăreşti pe studentul C. Ionescu de le Romînul, pe elevul Ganea, precum şi pe cetăţeanul Georgescu — pentru rebeliune. — O a patra persoană este urmărită pentru acelaş motiv.

Ceĭ-l'alţĭ arestaţĭ aŭ fost liberaţĭ.

Comitetul executiv al partiduluĭ liberal publică azĭ în Voinţa Naţională *un manifest prin care anunţă, că amînă intrunirea publică proiectată pe mîine, parte din causa şicanelor guvernuluĭ, care a oprit închirierea sălilor Orfeŭ şi Dacia, parte din cauză, că nu vreaŭ să aibă aparenţa de a se amesteca în agitaţiile studenţilor, carĭ şi eĭ aŭ hotărît ţinerea uneĭ întrunirĭ publice pe mîine.*

In urma acestuĭ manifest al partiduluĭ liberal, studenţiĭ aŭ hotărît, ca întrunirea lor publică să se ţină mîine la orele două după amiazĭ în sala Orfeŭ.

Ministerul de externe a fost încunoştiinţat de către legaţiunea Austro-Ungară, că peste cîte-va zile va sosi în Capitală deputatul Beksics, trimis din partea guvernuluĭ ungar pentru a studia cestiunea romînă.

Adăogăm, că D. Beksics Tamás este unul din şefiĭ mişcăriĭ de maghiarizare din Ungaria şi leaderul junimeĭ din partidul guvernamental unguresc.

Astăzĭ dimineaţă aŭ plecat în escursie la Cernavoda şi Constanţa membriĭ societăţeĭ politechnice din Bucureşti de sub prezidenţia D-luĭ inginer Saligny.

La ora 12 şi 15 m. escursioniştiĭ vor ajunge la Feteşti, unde vor vizita podul de peste Dunăre, la a căruĭ ridicare vor asista; iar seara vor pleca la Constanţa.

Duminecă vor face la Constanţa o escursiune pe Mare cu vaporul „Constanţa", şi în fine se vor înturna în Bucureşti Duminecă seara.

D. Lupu Costache a fost chemat telegrafic în Capitală pentru a-i-se oferi postul de secretar general al ministeruluĭ de interne.

Prin cercurile conservatoare se spune, însă, că D. Lupu Costache va refuza acest post.

Profesorul Alglave a plecat aseară la Galaţi.

D-sa se va întoarce din noŭ în Capitală, înainte de a pleca în străinătate.

In caz cînd ilustrul Paraschivescu va fi numit preşedinte la tribunalul de comerţ, la postul de prim-procuror va fi înaintat saŭ D. Mitilineu saŭ D. Vlădescu.

D. M. Deşliu a fost chemat azĭ dimineaţă la D. L. Catargiu, care i-a oferit prefectura judeţuluĭ Buzăŭ.

D. Deşliu a declarat, că este hotărît a nu maĭ primi nicĭ o funcţie sub guvernul conservator.

D. Aurel C. Popovicĭ a scos de sub tipar o broşură despre *Cestiunea naţionalităţilor şi modurile soluţiuneĭ sale în Ungaria.*

Broşura a apărut în Sibiŭ.

Ispràvile luĭ Paraschivescu

Instrucţia barbariilor poliţieneştĭ săvîrşite Miercurĭ seara, s'a făcut în tocmaĭ după dorinţa poliţieĭ.

D. prim-procuror Paraschivescu se poartă cu arestanţiĭ atît de brutal şi mojiceşte, încît ne mirăm cum nu s'a găsit încă nicĭ unul, care să-ĭ pună la locul săŭ.

A doua zi după scandalurile poliţieneştĭ, primul procuror Paraschivescu, s'a dus la poliţie şi a chemat rînd pe rînd pe arestaţĭ.

A chemat întîi pe un student şi i-a ţipat:

— Dar tu ce... (urmează o înjurătură murdară) aĭ căutat acolo?

— D-le prim-procuror, expresiunile aceste nu sînt compatibile cu funcţiunea ce ocupaţĭ.

— Ce, boule?—şi-ĭ dă cîte-va perechĭ de palme chemînd un sergent să-l ducă la carceră.

Apoĭ vine rîndul D-luĭ farmacist Păcăţeanu.

— Dar tu, măgarule, ce aĭ căutat acolo?

D. Păcăţeanu, un om pacinic, farmacist vechiŭ şi cunoscut, stă uimit în faţa neobrăzatuluĭ prim-procuror şi nu poate spune nimic.

— Daţi-l afară! — strigă Paraschivescu.

Ast-fel a procedat Paraschivescu cu toţĭ arestanţiĭ; pe ceĭ maĭ mulţĭ i-a luat la palme şi înjurăturĭ.

Iată textul rezoluţiuneĭ votate în întrunirea de aseară a studenţilor:

Studenţiĭ universitarĭ adunaţĭ în seara de 16 Septembre în localul societăţeĭ studenţilor universitarĭ *Unirea* decid:

1) A se protesta energic pe diferite căĭ contra barbariilor neauzite, săvîrşite de guvern în seara de 14 Septembre, cu ocazia manifestaţieĭ de simpatie şi iubire, făcută studenţilor din Transilvania şi cele-l'alte ţărĭ subjugate;

2) a se trimite o telegramă M. S. Regeluĭ prin care să se descrie acele scene regretabile, să se protesteze contra guvernuluĭ şi să se ceară eliberarea studenţilor arestaţĭ;

3) a se trimite o delegaţie de 5 la D. rector al universităţeĭ;

4) a se publica o declaraţie prin care să resping atacurile mişsave ale unor ziare, care acuză studenţiĭ, că s'aŭ făcut instrumente de partid;

5) a se ţine Dumineca, o mare întrunire publică în capitală.

6) a se publica o declaraţie a tuturor studenţilor funcţionarĭ, prin care să se spună, că în cazul cînd unul din eĭ ar fi persecutat saŭ depărtat din funcţiune pentru că s'a amestecat şi a lucrat «independent» în chestiunile studenţeştĭ; toţĭ în corpore vor demisiona;

7) a se redacta un manifest către ţară;

8) a comunica şi supune semnăturei tuturor studenţilor această rezoluţie, pentru a se constata că mişcările din urmă sunt pure studenţeşti;

9) pentru îndeplinirea acestora să alege o comisie de 5, compusă din D-niĭ C. Axente, Iolescu, (Iule), A. Muşălescu şi Petre Petrescu.

De-ale instrucţiuneĭ

Bugetul Teatruluĭ din Craiova pe stagiunea 1894—95 se închee la venituri şi cheltuelĭ cu sumade leĭ 80,636 şi banĭ 71.

* *

La şcoala normală de institutorĭ din Capitală aŭ reuşit la concursul de bursierĭ, două-zecĭ de aspiranţĭ carĭ aŭ şi fost admişĭ în şcoală.

* *

In judeţul Botoşanĭ, din 230 de cătune, numaĭ 94 aŭ şcolĭ.

Recensemîntul din anul acesta a dat 19,220 de copiĭ în vîrstă d'a urma la şcoală; în acestia 17,378 sînt romînĭ şi 1842 alte naţionalităţĭ. După sex: 9277 sînt băeţĭ şi 8801 fete romîne şi 930 băeţĭ şi 912 fete de alte naţionalităţĭ. Prin şcolĭ azĭ încap 5744 copiĭ, decĭ restul pînă la 19,220 sînt fără şcolĭ.

* *

D. N. A. Alexandrini după zece anĭ de muncă a terminat o lucrare foarte importantă: *Statistica Romîniei*, ce va apare în curînd de sub tipar.

In cele două volume marĭ aproape de 68 coale se va găsi statistica generală a întregeĭ ţărĭ cu începere de la anul 1859, data unireĭ principatelor, şi pînă în prezent. Ministerul şcoalelor a încuragiat pe autor abonîndu-se la un însemnat număr de exemplare.

* *

Din 72 şcolĭ primare din Capitală, s'a aplicat rotaţia parţială la 12 şi cea generală la 3 de băeţĭ; iar la cele de fete: la 18 cea parţială şi la una singură cea generală. Restul a rămas ca maĭ nainte, căcĭ pentru anul acesta nu s'a aplicat rotaţia acolo unde unul din institutorĭ saŭ maĭ mulţĭ sînt suplinitorĭ saŭ aproape de-a eşi la pensie.

* *

La 10 Octomvre se va ţine concurs pentru admiterea de bursierĭ în şcoala normală superioară. Sînt opt locurĭ: 3 la litere şi 5 la ştiinţe.

* *

S'aŭ primit în Azilul Elena Doamna în anul acesta, treĭ-zecĭ şi patru aspirante şi anume:

Maria Ionescu, Maria V. Dimitriu, Virginia N. Teodoru, Stefanida Rizescu, Elena Mihăescu, Predica Ioana, Maria Sterie Dumitrescu, Maria Bosoancă, Elena Bumbeanu, Maria G. Dinescu, Agripina Manole, Coralia L. Gheorghiu, Eliza Nicolaide, Elena Tomescu, Honorina A. Vartha, Ioana Stănescu, Eudochia Sterescu, Gabriela Marinescu, Margareta Ionescu, Stela Chiriţescu, Isabela Popescu, Ecaterina R. Marinescu, Lavinia Sterie Nicolaŭ, Adelina Barcian, Otilia Comşa, G. Domide, Elena Ursescu, Zoe Niculescu, Enescu Ivancĭŭ Jelescu, Maria Mihăilescu, Ana Niţă George, Reina Costin, Domnica Chirescu.

Succesul obţinut de liberalĭ în alegerile comunale i-a hotărît să înceapă o acţiune maĭ energică în potriva guvernuluĭ.

In *Adevĕrul Literar* de mîine vom publica la pagina III-a pe larg programul acestei campaniĭ.

Adevĕrul Literar de mîine 18 Septembrie cuprinde sumarul următor:

Cărţi didactice de *Anton Bacalbaşa.*

Galeria literară, (M. S. Carol) de *Zig.*

De de mult (poezie) de *Coresi.*

Gramatica „Vieţeĭ". de *Wnnder.*

Cultura oficială (*tot D. Păsăreanu*) de *Păsărică.*

Melancolie, (poezie) de *Quidam.*

Academia şi poezia, de *Cr.*

Arborĭi, de *Traian Demetrescu.*

Primul client, de *C. D. Anghel.*

Fricoşil, (poezie) de *I. Păun.*

Din viaţa Militară, de *A. B.*

Ştirĭ literare, ultime informaţiĭ, telegrame, etc.

ILUSTRAŢIE

Putere şi viclenie

PARTEA POLITICĂ

CAMPANIA LIBERALILOR

Armata Austro-Ungară

Budapesta, 16 Septembrie. — Comisiunea bugetară a delegaţiunii austriace a ţinut azĭ o şedinţă. Tînărul ceh Paçak a întrebat dacă lucrarea de desvoltare a armateĭ s'a isprăvit şi în casul contrar care ar fi suma necesară pentru aceasta.

Ministrul de răsboiŭ a răspuns că planul de desvoltare a armateĭ este acum cunoscut de delegaţiune însă nu poate să decidă nimic cu privire la bugetul armateĭ de la 1897 în colo, căcĭ bugetul depinde de împrejurărĭ, pe carĭ ministrul nu poate să le prevază.

Comisiunea a adoptat fără modificărĭ creditele extra-ordinare cerute pentru armată. In cursul discuţiĭ ministrul a declarat că chestiunea ierbeĭ de puşcă pentru răsboiŭ este resolvată şi că noile experienţe sînt nefolositoare în armata de uscat. In marină experienţele continuă. In ceea-ce priveşte căile ferate de campanie, s'aŭ început lucrările.

ULTIME TELEGRAME

Darmstadt 16 Sept. — Dupe *Gazeta de Darmstadt*, Ţarevicĭul, care trebuia să sosească azĭ aicĭ, şi-a amînat din noŭ sosirea din cauză că trebue să însoţească pe ţar în Crimeea.

Malaga 16 Sept. — Greva lucrătorilor ia proporţiunĭ marĭ. Atelierile sînt păzite de trupe.

New-York 16 Sept. — După ştirile din Panama un anarhist numit Araya a tras 5 focurĭ de revolver în timpul uneĭ reviste la San-José asupra D-luĭ Rafael Iglesias, preşedintele republiciĭ Costa. Araya şi 24 de complicĭ aŭ fost arestaţĭ.

Viena 16 Sept. — *Polit, Corespondenz* află din Cair că Nubar Paşa are intenţiunea să-şi dea demisia, după întoarcerea D-luĭ Cromer şi a celor-l-alţĭ diplomaţĭ carĭ sunt în concediu.

Nubar Paşa declară, că sănătatea sa este grav atinsă din causa munceĭ din ultimele săptămînĭ şi că autoritatea sa este sdruncinată de evenimentele din urmă.

Acelaş ziar spune, după informaţiunĭ din Petersburg, că *o mişcare revoluţionară nu ar fi imposibilă în China. Se asigură că atît casa armateĭ cît şi Visteria Statuluĭ Chinez sînt cu desăvîrşire goale* şi guvernul are o extremă greutate de a satisface cheltuelile cele maĭ indispensabile.

BIBLIOGRAFIE

Le Revue Socialiste

Le Revue Socialiste, fondată de *Benoit Mallon* şi azĭ dirig eată de *Georges Renord* profesor la facultatea din Lansane, reformîndu-se a ajuns o adevărată re vistă sociologică de cea maĭ mare valoare, în care toţĭ teoreticianiĭ însemnaţĭ aĭ socializmuluĭ internaţional îşĭ fac o onoare de-a calabora.

Eată sumarul număruluĭ de la 15 Septembrie. *Aniversarea Morţeĭ luĭ Benoit Mallon* de * * *; *Seniori socialiste* (1-a Către Studenţĭ) de *Georges Renard*; *Tribunalele Militare în Sicilia* de Colojani; *Femeea în societatea modernă* de Pelloutior; *Micul burghez* de *Sorgnes*; *Inmormîntările gratuite în Elveţia* de *Henry Mayor*; *Scoborîrea Dahinzeĭ* de *D. Delon*; *Boycotul bereĭ în Germania* de Kurow; *Consiliile Prudhomi de Emile Hubert*; *Mişcarea socialistă în Polonia de delegaţiunea poloneză*; *Social-democraţia în Danemarca de Knudsei O. Jansen*; *Mişcarea literară de Jean Ajalbert*; *Revista revistelor de economie socială* de Gustave Rounet; *Re-Lista revistelor de filosofie şi litere de Paul vagorde*; *Mişcarea socială* la *Adrien Weber*.

Redacţia Revisteĭ: 16 *Rue Chabanais* Paris.

INSERŢII ŞI RECLAME*

In maĭ multe rîndurĭ s'a cerut onor direcţiunei a C. F. R. a se face o anchetă în contra D-luĭ Popovicĭ şeful găreĭ Lehliu, dar toate cererile aŭ rămas fără resultat.

Astăzĭ ne vedem siliţĭ a da publicaţiuneĭ următoarele fapte ale D-luĭ Popovicĭ.

De cîte orĭ noĭ ceĭ din localitate avem necesitate de vagoane spre a le încărca cu producte sintem siliţĭ a plăti un tribut de cîte 2 leĭ de vagon, iar pentru comersanţĭ străinĭ carĭ prin ocasiune încarcă cereale, preţul variază de la 5—8 frs. de vagon, plus taxa de încărcat de 3 leĭ pe care toţĭ D-luĭ o încasează plătind hamalilor numaĭ cîte 2.50. In caz că nu voim a ne supune la taxele acestea, refuză a ne da vagóne făcîndune diferite şicanĭ. Acelaş D. Popovicĭ se ocupă maĭ mult cu comision încărcînd cerealele a diferiţilor comersanţĭ marĭ din Călăraşĭ şi alte oraşe, şi ca să nu figureze D-luĭ direct angagează un om din localitate. Ţine vagónele direcţiuneĭ la dispoziţia D-luĭ dîndune nouă numaĭ atuncĭ cînd dînsul nu are mărfurĭ de expediat. Tot acest D. Popovicĭ în cas că vine controlorul precum s'a întîmplat luna trecută, sfătueşte pe comersanţiĭ prietenĭ D-luĭ a încărca sacĭĭ cu productele în vagóne pentru a evita a plăti magazinagiŭ şi vagónele staŭ maĭ mult timp la dispoziţia D-lor fără a plăti nicĭ o amendă. Tóte aceste se pot doveĭ prin faptul, că de cînd D. Popovicĭ este şeful găreĭ nu s'a încasat nicĭ o amendă de magazinagiŭ pentru producte.

D. Popovicĭ care este un vînător înfocat lipseşte de multe orĭ din serviciul D-luĭ chiar la timpul sosireĭ şi plecăreĭ trenurilor căuzîndune nouă pagube din cauza lipseĭ D-sale; D-sa posedă cîţĭ va rîmătorĭ pe care-ĭ lasă liberĭ în timpul nopţeĭ ca să pască şi care venind pe peronul găreĭ ne rupe sacĭĭ cu productele cauzîndu-ne ast-fel pagubĭ însemnate.

Maĭ suntem în stare a dovedĭ că maĭ multe butóĭe cu vin aŭ stat o lună de zile în gară fără a plăti magazinagiŭ. Tóte aceste fapte sintem în stare a le dovedĭ orĭ cînd.

Primiţĭ vă rugăm etc. etc.

D. Panasa & V. Platis.

Comuna Lehliu

*) Redacţia nu ia răspunderea celor cuprinse sub această rubrică.

Tipografia «Nouă» Gr. Penaitescu, Pasagiul Băncei Naţionale, 19 — Tipărit pe hârtie din fabrica LETEA